

idealisme, folkeligt engagement og politiske beslutninger, som så at sige går på tværs af det markedsøkonomisk optimale.

Af samme grund er der al mulig grund til at glæde sig over det folkelige engagement, den folkelige interesse for selv at yde en indsats mod miljøproblemerne. Generelt er det sådan, at når borgerne har mulighed for det, er de eksempelvis mere end parat til at sortere deres affald, også selv om det er besværligt, og også selv om der ikke er noget økonomisk incitament. Det er bl.a. baggrunden for, at der er opnået pæne resultater med husholdningsaffaldet.

I forhold til den politiske beslutningsproces er der grund til at fremhæve forbudet mod flere kulfyrede kraftværker som en vigtig forudsætning for at få løst nogle af de fremtidige affaldsproblemer. Godt halvdelen af stigningen i affaldsmængderne kommer netop fra de kulfyrede kraftværker.

Der er også grund til at fremhæve de forskellige handlingsplaner, som er blevet vedtaget igennem tiden. Den samlede genanvendelse er i dag på 60 pct., og det er den kun i kraft af den politiske fokus og det folkelige engagement i affaldsproblemerne.

Nu skal vi videre. Set med radikale briller drejer det sig først og fremmest om at få skruet samfundsøkonomien sammen på en sådan måde, at ressourcer og energi tillægges højere værdi. Det kræver, at vi bruger afgiftsinstrumentet på en sådan måde, at genbrug og genanvendelse fremhæves. Michael Skou Andersen fra Aarhus Universitet har lavet en undersøgelse, der netop viser, at affaldsafgifter har haft stor indflydelse på den relativt høje genanvendelsesprocent. Derfor skal vi videre ad den vej, og vi skal bruge de grønne afgifter målrettet med henblik på at få den størst mulige miljømæssige effekt, det vil sige, at affaldsmængderne skal ned.

Dernæst skal vi bruge afgifterne til at reducere anvendelsen af farlige kemiske stoffer, som udgør en belastning i det øjeblik, de ender i affaldet. Vi skal fremme den produktorienterede miljøstrategi, hvor vi gennem en kombination af forskning i renere teknologi og afgifter på de farlige stoffer fremmer en produktionsproces, som er ren fra vugge til grav. I den kommende tid skal vi bl.a. tage stilling til, hvorledes vi får udfaset og stoppet brugen af blødgørere. Afgifter på emballage er ligeledes afgørende for

at få reduceret emballagemængderne, bl.a. de sekundære emballager.

Det Radikale Venstre er langt hen ad vejen enig i, at frivillige aftaler er en god måde at løse affaldsproblemer på, men de kan ikke stå alene. Der er desværre eksempler på, at de ikke duer. Jeg tænker på pvc-aftalen, som viste sig ikke at være ret meget værd. Nu bliver det interessant at se, om den aftale, der er lavet med elektronikbranchen, holder og kan bruges til noget.

En tredje mulighed for at nedbringe affaldsmængderne er selvfølgelig at styrke indsamlings- og sorteringsordningerne. I den sammenhæng mener vi, det er meget afgørende at fokusere på industriaffaldet. Kommunerne har også på det område et stort ansvar for at sikre de nødvendige sorteringsordninger, således at der ikke kommer genanvendeligt affald på lossepladsen eller i forbrændingsanlægget.

Dette har der været stor succes med inden for byggebranchen. En af grundene til, at vi i dag er oppe på en højere genanvendelsesprocent end oprindeligt fastsat, er bl.a., at byggebranchen har været dygtig til at sortere sit affald og få det genanvendt på en hensigtsmæssig måde. For husholdningernes vedkommende er der desværre stadig mange kommuner, som endnu ikke har gennemført en tilstrækkelig sortering. I forbindelse med udarbejdelsen af den endelige handlingsplan er det derfor vigtigt, at regeringen tager stilling til, hvorledes man mest hensigtsmæssigt får givet kommunerne det nødvendige incitament til at understøtte borgernes og virksomhedernes mulighed for selv at tage vare på affaldsproblemerne.

I første omgang drejer det sig altså om at begrænse affaldsmængderne. Derefter om at sikre størst muligt genbrug og genanvendelse. Det affald, der så alligevel er tilbage, skal i videst muligt omfang brændes af, og energien bruges til opvarmning. I forhold til det sidste vil jeg understrege, at Det Radikale Venstre finder det uheldigt, at gasvarme nogle steder gør det umuligt at anvende affaldsvarme. Jeg vil derfor opfordre til, at regeringen tager initiativ til at sikre, at affaldsvarme får første prioritet i de kommende års varmeplanlægning.

I redegørelsen lægges der op til en forøgelse af forbrændingskapaciteten. Jeg vil gerne sige, at jeg er meget skeptisk over for en udbygning, først og fremmest fordi infrastruktur binder. Når først et nyt anlæg er bygget, skal det forventes, og det kræver affald mange år frem i tiden. Derfor er det meget afgørende, at hvis